

Föreläsning i

Astronomi i konstens historia 121003

Titel: Några speciella konstnärer, Munch, Sohlberg, Turner mfl

Föreläsningen kommer att visa exempel på bilder av Sohlberg, Nordström, Turner, Elsheimer, Millet, Friedrich och eventuellt några till.

Edvard Munch, norsk konstnär, målade bland annat storslagna stjärnhimlar, en måne som verkar vila på en pelare av ljus och en sol som dominerar allt. Vi tittar på hur de astronomiska objekten passar in i målningarna och hur verklighetstroga de är.

Sohlberg (1869-1935) var en norsk konstnär som bland annat har målat månbelysta fjäll med några få stjärnor på himlen. Han gör också en jämförelse mellan människan och universum i målningen "Ett kungligt möte".

Turner (1775-1851) är en mycket känd engelsk konstnär som ofta målade landskap. Han låter olika saker i naturen vara symboler och hämtar inspiration från antikens myter. I målningen "The fighting Temeraire Tugged to her last berth to be broken up" ser vi tex både sol och måne som får illustrera brytningstiden mellan ånga och vind inom skeppskonstruktionen.

Vi diskuterar månen som ljuskälla, dess utseende och placering. På några av målningarna kommer vi att kunna identifiera stjärnor och stjärnbilder. Vi tittar lite närmre på några kända stjärnbilder och stjärnor. Stjärnor lyser eftersom det äger rum fusion i centrum på dem. Väte omvandlas till helium och i ljusstyrka, men lyser också olika starkt eftersom de är på olika avstånd från oss.

Här är några av de frågor som föreläsningen behandlar:

- Vilka objekt avbildade Sohlberg?
- Vad hade Sohlberg för problem med månen?
- Hur naturtroget målade Turner?
- Vilken roll spelar astronomiska objekt i Turners målningar?
- Såg Munch Venus?
- Hur ser himmelsobjekten ut i Van Goghs målningar?
- Hur rör sig månen?
- Finns det något exempel på en måne som är större än halv, men ej hel?
- Finns det några målningar med kända stjärnbilder?
- Vilka stjärnor syns tydligast?
- Varför syns de tydligast?
- Hur ser en natthimmel ut?